

Verzuimbestrijding

Binnen Mondriaan zijn in 2007 verschillende projecten gestart of voortgezet, die moeten bevorderen dat studenten daadwerkelijk aanwezig zijn en onderwijs volgen. Er is sterk ingezet op sneller reageren op afwezigheid en het effectiever gebruikmaken van ondersteunings- en doorverwijsmogelijkheden. Dit voorkomt voortijdige uitval.

Verbetering aanwezigheidsregistratie

Om een betere verzuimcoördinatie vorm te geven heeft Mondriaan in 2007 verschillende instrumenten (verder) ontwikkeld. Zo is de aanwezigheidsregistratie verbeterd en zijn verzuimprocedures en -protocollen onder de loep genomen en aangepast. Er is gestart met een pilot 'Spijbel-SMS'. De samenwerking met andere partners, zoals de leerplichtambtenaar, is geïntensiveerd. Bij opleidingen met een hoog verzuim zijn in het verslagjaar verzuimcoördinatoren aangesteld. Betere registratie, snelle melding en directe communicatie zorgen ervoor dat de student weer sneller aanwezig is. Overigens zijn de wettelijke kaders per augustus 2007 gewijzigd door de invoering van de kwalificatieplicht. Jongeren zonder startkwalificatie¹ zijn sinds deze datum tot hun 18^e verjaardag leerplichtig.

Opvang

Mondriaan heeft voor verschillende doelgroepen opvang- en begeleidingsvormen ontwikkeld. Deze bijzondere trajecten zijn gericht op studenten met (meervoudige) gedragsproblemen, motivatieproblemen of een te laag opleidingsniveau. Er zijn ook individuele (vangnet)trajecten voor studenten die tussentijds stoppen met een opleiding, maar nog niet kunnen instromen in een andere opleiding.

Persoonlijk ontwikkelingsplan voor studenten

Sinds het verslagjaar wordt binnen deze begeleidingstrajecten een individuele leerweg ingezet. De student besteedt uitgebreid aandacht aan (her-)oriëntatie op studie, beroep en werkveld. Onder begeleiding van een coach werkt hij verder aan zijn persoonlijk ontwikkelplan (POP) portfolio en aan relevante competenties, zoals burgerschap, sociale vaardigheden en taal. Hierdoor heeft de student betere kansen in de (nieuw) gekozen opleiding. Via het leerlingenvolgsysteem wordt de totale begeleiding en voortgang in beeld gebracht. Sommige studenten worden begeleid naar een ander ROC of naar een externe instantie.

Back on Track coach

De activiteiten van de Back on Track coach, waarmee in september 2006 bij wijze van experiment is gestart, zijn in het verslagjaar uitgebreid. De doelstelling is studenten op het juiste spoor te zetten. Deze coach begeleidt studenten met problemen die het leerproces belemmeren. Die kunnen hun oorsprong hebben binnen de schoolsituatie en/of de privésfeer. Verder ondersteunt deze coach de docenten in het geval van vragen en crisissituaties met studenten. De Back on Track coach is in 2007 een spel geworden tussen de school en hulpverleningsinstanties. Daardoor kan de student op een juiste en snelle manier doorverwezen worden naar professionele hulpverlening.

In juli 2007 gaven betrokken studenten – in een uitgebreide evaluatie – aan dat deze coach een belangrijke rol heeft gespeeld bij de motivatie om de opleiding voort te zetten, omdat zij adequaat begeleid of verwezen zijn. Docenten nemen positieve gedragsveranderingen, waar bij de studenten die door de coach zijn begeleid. Docenten en studenten voelen zich ondersteund. Zorgcoördinatoren zijn zeer tevreden over de samenwerking met de coach.

Ook hulp voor VAVO-cursisten

Hoewel er bij voortijdige uitval vaak wordt gedacht aan studenten die een beroepsopleiding volgen, is er in 2007 ook bij het VAVO² verder geïnvesteerd in de begeleiding van cursisten. De samenstelling van de populatie bij het VAVO is veranderd. In eerste instantie waren het voornamelijk volwassenen die alsnog een diploma of certificaat voor het voortgezet onderwijs wilden behalen. Sinds 2006 groeit het aantal jonge cursisten die vastgelopen zijn in het reguliere voortgezet onderwijs en doorverwezen worden naar het VAVO. Het VAVO is daardoor in 2007 geconfronteerd met een snel toenemend aantal cursisten met meervoudige problematiek: problemen op persoonlijk vlak, op sociaal-emotioneel gebied, motivatieproblemen en gedragsproblemen. Zij hebben (extra) begeleiding nodig om de opleiding succesvol af te kunnen ronden. Om te voorkomen dat zij uitvallen, is voor een groot deel van deze cursisten extra begeleiding ingezet. Een aantal van hen heeft zelfs een personal coach gekregen.

¹ Minimaal een MBO-2 of HAVO diploma

² Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs (VMBO-t, HAVO en VWO)

Om cursisten met medische en psychische klachten op de juiste wijze door te kunnen verwijzen wordt in het Zorgadviesteam (ZAT) samengewerkt met instellingen uit de (psychische) gezondheidszorg. Dit model is overgenomen vanuit de domeinen voor het beroepsonderwijs, waar deze constructie blijkt te werken.

Doorverwijzing naar Mondriaan Loopbaancentrum

Bij eventuele voortijdige beëindiging van de opleiding bij het VAVO vindt een exitgesprek plaats, waarbij naar de reden van uitval gevraagd wordt. In dit gesprek komen altijd de mogelijkheden voor een vervolgopleiding ter sprake. Waar dat nodig is, wordt de cursist doorverwezen voor een beroepskeuzetest. Ook cursisten die slecht presteren, worden doorverwezen naar het Mondriaan Loopbaancentrum voor een capaciteiten- of beroepskeuzetest. Zo probeert Mondriaan de cursist alsnog toe te leiden naar een beroepsgerichte opleiding.

Inschrijven als zorgleerling

In 2007 is ongeveer 70% van de VMBO-leerlingen van het VAVO ingeschreven als zogenaamde zorgleerling. Vrijwel al deze leerlingen waren er niet in geslaagd om binnen het reguliere voortgezet onderwijs een startkwalificatie te behalen. De kans op voortijdig schoolverlaten is aanzienlijk. De problematiek van deze leerlingen varieert: autisme, leerproblemen, gedragsproblemen, problematische thuissituatie, criminaliteit, pestverleden, drugsverslaving (met name blowen), spijbelgedrag, (pubertijd) opstandigheid, depressie, faalangst of AD(H)D. Ook leerlingen zonder grote problemen, maar met motivatie- of planningsproblemen proberen via het VAVO alsnog een diploma te behalen. De inzet van de diverse vormen van extra begeleiding is voor de meeste leerlingen onontbeerlijk gebleken.

Enkele praktijkgevallen

B. is een Nederlandse jongen met een autistische aandoening. Hij vertoonde gedragsproblemen op de basisschool en had te maken met chronische peestsituaties op de middelbare school. Dit heeft uiteindelijk geleid tot zowel crimineel als agressief gedrag. Na een aantal jaren jeugddetentie en gemiste schooljaren was B. officieel een voortijdig schoolverlater. Op eigen initiatief werd hij in 2007 bij het VAVO ingeschreven als zorgleerling. De eerste maand vertoonde hij (te verwachten) agressief en onhandelbaar gedrag. Toch heeft B. de rest van het schooljaar rustig doorlopen, dankzij coaching in omgang met docenten, begeleiding in het hanteren van stress en paniekaanvallen, communicatie met docenten via de coach, huiswerkbegeleiding en communicatie met de ouders. Eind schooljaar 2007-2008 zal hij naar verwachting zijn eindexamen VMBO-t halen.

H. is een Marokkaans meisje, dat vanwege een extreem dominante vader en onderdanige moeder op jonge leeftijd van huis is weggelopen. Eenmaal van huis begon zij een leven van voortdurend blowen, criminaliteit en diverse VMBO-scholen. Na een afkickprogramma en begeleiding via Mistral heeft ze er zelf voor gekozen haar VMBO af te maken. Echter, na jaren van passiviteit en onregelmatig leven bleken de hoeveelheid lessen, de gevraagde zelfstandigheid en de lesstof teveel gevraagd. Op school is zij vanaf november 2007 intensief gecoacht op zelfvertrouwen, faalangst, doorzettingsvermogen, doelen stellen en (school)planning. Haar aanwezigheid is geen 100% geweest, maar ook zij haalt naar verwachting haar VMBO-t-diploma.